

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI, PSIHOLOGIE ȘI ARTE
CATEDRA ARTE ȘI EDUCAȚIE ARTISTICĂ

CURRICULUM UNIVERSITAR
LA MODULUL

TEORIA ȘI ISTORIA MUZICII I

Unități de curs:
Întroducere în muzicologie
Solfegiu 1
Armonia 1

Autori:
I.Gagim dr. hab., prof.univ.
V.Crișciuc dr., lect.univ.
V.Popovici lect.univ.

Bălți, 2016

Gagim Ion, Crișciuc Viorica, Popovici Vitalie

Teoria și Istoria muzicii I (*Întroducere în muzicologie, Solfegiu 1, Armonia 1*)

Curriculum la modul. Bălți, 2016, 26 p.

Aprobat:

Catedra de Arte și educație artistică

proces verbal nr. 1, din 30.08.2016

M.Tetelea dr. conf. univ., Șef Catedra AEA_____

Consiliul Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte

proces verbal nr.1 , din 06.10.2016

L.Ciobanu dr., conf.univ., președintele Consiliului Facultății ȘEPA_____

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI, PSIHOLOGIE ȘI ARTE
CATEDRA ARTE ȘI EDUCAȚIE ARTISTICĂ

CURRICULUM UNIVERSITAR

LA MODULUL

TEORIA ȘI ISTORIA MUZICII I

Unități de curs:

Întroducere în muzicologie

Solfegiu 1

Armonia 1

<i>Facultatea:</i>	Științe ale Educației, Psihologie și Arte
<i>Catedra:</i>	Arte și Educație artistică
<i>Domeniul general de studiu:</i>	14 Științe ale Educației
<i>Domeniul de formare profesională:</i>	141 Educație și formarea profesorilor
<i>Denumirea specialității:</i>	141.11 Muzica

CUPRINS

I. Preliminarii.....	5
II. Concepția modulului.....	6
III. Administrarea modulului.....	7
VI. Competențele generale ale modulului.....	8
V. Competențele specifice ale modulului.....	8
VI. Competențe specifice și unitățile de conținut ale disciplinelor din modul..	9
VII. Strategii didactice și de evaluare.....	20
VIII. Bibliografie.....	21
Anexe.....	23

I. Preliminarii

În cadrul Modulului **Teoria și Istoria muzicii I** și Unitățile de curs (Introducere în muzicologie, Solfegiu 1, Armonia 1), sunt studiate conceptele fundamentale specifice domeniului muzical-pedagogic. Conform Curriculumului național la Educația muzicală pentru învățământul preuniversitar, aceste concepte se studiază în regim obligatoriu în ciclurile învățământului preșcolar și preuniversitar (primar și gimnazial). **Scopul general al modului** constă în studierea elementelor fundamentale ale muzicii în vederea dezvoltării aptitudinilor și capacităților muzicale, care în ansamblu contribuie la formarea viitorului profesor de Educația muzicală. Pentru atingerea scopului este necesară o metodologie de predare adecvată, care să țină cont de toate progresele științifice și tehnice realizate de lumea contemporană. Pe de o parte, sunt necesare metode și procedee pedagogice moderne, care să permită studenților cunoașterea cât mai temeinică și într-un timp scurt a elementelor limbajului muzical, pe de altă parte - metode și procedee care să le dezvolte gustul estetic pentru muzica academică, populară și cultă, românească și universală, clasică și contemporană, precum și pentru înțelegerea și exercitarea profesiei muzicale alese. Studierea disciplinei va fi promovată corespunzător nivelurilor de pregătire anterioară a studenților (fără pregătire muzicală/cu pregătire muzicală; școală de muzică; colegii/liceu cu profil muzical).

Modulul fundamental **Teoria și Istoria muzicii I** face parte din componenta de discipline fundamentale de specialitate ale planului de învățământ la domeniul general de studii *Științe ale Educației*, specialitatea *Muzică*. Unitatea de curs *Introducere în muzicologie* se înscrie organic în sistemul general de pregătire la facultatea ȘEPA constituind o componentă indispensabilă a programului de instruire a specialiștilor nominalizați cel puțin din două considerente:

- **Formarea profesională adecvată** a oricărui specialist în domeniul muzicii, inclusiv în domeniul predării ei, nu este posibilă fără componenta fundamentală a acestei formări, unul din aspectele căreia sunt cunoștințele de ordin teoretic-general și universal despre muzică și legitățile ei. Cunoștințele din cadrul cursului dat – cu statut de cunoștințe propedeutice, însușite la anul întâi – vor fi aprofundate și desfășurate la celelalte discipline ale planului de învățământ.
- **Conținuturile curriculum-ului de Educație muzicală** pentru învățământul preuniversitar general – curriculum care necesită a fi realizat de absolvenții facultății – constituie în sine materii de ordin muzicologic; or, temele generale, programate în curriculum spre predare/învățare, reprezintă nu altceva decât aspecte și legități generale și universale despre muzică și viața ei în societatea umană. Astfel, către studierea cursului de *Teoria și metodologia educației muzicale*, a

altor Unități de curs, care pregătesc nemijlocit studenții pentru realizarea procesului muzical-educational în școală, acestea vor avea cunoștințele necesare.

Unitatea de Curs Solfegiu I face parte din modulul fundamental *Teoria și Istoria muzicii I*, al Planului de învățământ la specialitatea *Muzica*, instruire cu frecvența la zi (3 ani), al absolvenților colegiilor de muzică/arte, liceelor de arte, școlilor de muzică pentru copii (care au pregătire muzicală anterioară), cât și ai absolvenților liceelor teoretice (care nu au pregătire muzicală anterioară). Studiul disciplinei oferă studenților oportunitatea operării practice (la nivel de intonare, solfegiere) cu componentele limbajului muzical, cu ajutorul căruia se pot intona, citi, analiza relațiile între sunetele muzicale, începând cu notația muzicală și evoluând spre exerciții complexe și elemente de armonie, câștigând echivalență între activitatea de cunoaștere și cea artistică.

Unitatea de Curs Armonia I oferă studenților oportunitatea operării practice (la nivel de armonizare și alegerea fundalului melodic) cu componentele limbajului muzical, cu ajutorul căruia se pot citi, analiza însușirile sunetului, începând cu notația muzicală evoluând spre exerciții complexe și elemente de armonie.

În contextul unor cerințe profesionale sporite, structura și conținutul actual al curriculumului, permite de fapt o abordare flexibilă și implicit o mare libertate a profesorului în selectarea demersului didactic, a căilor, metodelor și mijloacelor utilizate. Prin conținuturile curriculare se reiau temele din teoria muzicii de la nivelul inferior, punând accentul pe aplicațiile practice, pe formarea unor deprinderi de analiză teoretică, asigurând acumularea progresivă și temeinică a cunoștințelor și deprinderilor, sistematizate în capacități necesare specializării finale.

II. Concepția modulului

Modulul Teoria și istoria muzicii I se integrează în programul de studii cu alte cursuri universitare, având teme comune și interdependente, după cum urmează:

- **F. 01.0.002. Armonia I.** Cunoștințele din *Teoria elementară a muzicii și Armonia* raportate la metode de analiza/comenrare/caracterizare/opinare cu creațiile de referință din Istoria muzicii universale/naționale/contemporane. Deprinderi de analiză a textului muzical din perspectiva teoriei muzicii/Armoniei.
- **F. 01.0.002. Solfegiu I.** Solfegierea și memorarea temelor muzicale din creațiile incluse în repertoriul curriculumului la educația muzicală.
- **S.01.0.105. Instrument muzical și Corepetiție.** Interpretarea și perceperea diverselor forme și genuri muzicale din perspectiva evoluției sturilor muzicale.
- **F.02.0.009 Istoria muzicii universale I.** Istoricul evoluției genurilor și formelor muzicale din perspectiva epocilor: Antichitatea, Barrocul, Clasicismul, Romantismul.

- **F.01.0.003. Introducere în domeniul muzical-pedagogic.** Istoricul evoluției domeniului muzical-pedagogic din perspectiva învățământului muzical-artistic.
- **F.01.0.003. Teoria educației muzicale.** Istoricul creațiilor muzicale, comentariul muzical raportat la tematismul curriculumului școlar cu utilizarea metodelor de comunicare verbală (metode tradiționale și specifice).

Studentul trebuie să posede următoarele pre-rechizite:

1. *Competențe aplicative:*
 - utilizarea materialului teoretic *sau* (noțiunilor teoretice) pentru integrare în activități practice:
 - trepte;
 - intervale (*simple și compuse*);
 - acorduri simple/compuse (*cu răsturnări și rezolvări*);
 - modul major și minor cu variațiile lor;
2. *Competențe cognitive:*
 - cunoașterea terminologiei elementare specifice domeniului;
 - cunoașterea teoriei elementare a muzicii;
3. *Competențe integrate:*
 - valorificarea elementară a elementelor de limbaj muzical, pentru solfegierea/armonizarea/comentarea creațiilor muzicale
 - comentarea/analiza discursului muzical la nivel elementar.

III. Administrarea modului și a disciplinelor din modul

Anul I, semestrul I

Învățământ cu frecvență

Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Număr de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
F.01.O.002	Modulul: Teoria și istoria muzicii I								
	1. <i>Introducere în muzicologie</i>	60	30	30	14	16	-		
	2. <i>Solfegiu I</i>	60	30	30	-	-	30	E	6
	3. <i>Armonia I</i>	60	30	30	14	-	16		

Învățământ cu frecvență redusă

Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Număr de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
F.01.O.002	Modulul: Teoria și istoria muzicii I								
	a. <i>Introducere în muzicologie</i>	60	12	48	6	6	-		
	b. <i>Solfegiu I</i>	60	12	48	-	-	12		
	c. <i>Armonia I</i>	60	12	48	6	-	6	E	6

Informații despre titularii cursurilor din modul

GAGIM ION. Data, anul, locul nașterii 31.V.1954, s. Onișcani, Studii: Șc. Ped. din Călărași (1973), IPSARB, Fac. de Pedagogie și Metodică a Învățământului Primar (1980); doctorat, Institutul Pedagogic de Stat „V.I. Lenin” din Moscova (1987), Titluri didactico-științifice: asist. univ. (1980); lect. sup. univ. (1980); conf. univ. (1995); prof. univ. (2005), Grade științifice dr. în șt. ped. (1988); dr. hab. în șt. ped. (2005); **CRÎȘCIUC VIORICA**, Data, anul, locul nașterii: 04.05.1977, or. Glodeni; Studii: Colegiul de Muzică și Pedagogie Muzicală din Bălți (1997), USARB, Facultatea de Muzică (2000); Titluri didactico-științifice asist. univ. (2001); lect. univ. (2011); lect. univ. Grade științifice: doctor în științe 2013. **POPOVICI VITALIE**, Data, anul, locul nașterii 03.04.1960, s. Cobani, Glodeni, Studii: Tehnicumul de muzică din Bălți (1979), IPSARB, Facultatea de Muzică (1983); Titluri didactico-științifice asist. univ. (1983); lect. univ. (1994); lect. sup. univ. (din 2000); Funcții administrative: Șef al Catedrei Teorie și Dirijat (2003-2004); prodecan al facultății de Muzică și Pedagogie muzicală (2005-2011); prodecan al facultății de Științe ale educației și Arte (2011-2013); prodecan al facultății de Științe ale educației, Psihologie și Arte (din 2013).

IV. Competențele generale ale modulului

CP1. Operarea cu fundamentele științifice ale științelor educației și utilizarea acestor în comunicarea muzical-pedagogică;

CP.1.1. Identificarea și descrierea conceptelor, categoriilor, teoriilor, modelelor și principiilor de bază ale procesului de educație muzicală.

CP 2.2. Analiza fenomenelor muzicologice din perspectiva interdisciplinară și transdisciplinară

CP3. Sistematizarea teoriilor și conceptelor educațional-artistice tradiționale și moderne;

CT 1. Aplicarea principiilor, normelor și valorilor eticii profesionale în cadrul propriei strategii de activitate muzical-pedagogică.

CT 3. Identificarea oportunităților de formare continuă și valorificarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare pentru propria dezvoltare pedagogico-artistică.

V. Competențe specifice ale modulului

Prin studierea materiilor modulului și îndeplinirea sarcinilor practice, studenții vor fi capabili, la nivel de:

Cunoaștere:

- Coraportarea tematicii Unităților de curs al Modulului la tematica (conținuturile) curriculumului de Educație muzicală pentru învățământul preuniversitar general;
- Utilizarea corectă și adecvată a limbajului muzical și noțiunilor muzicologice aferente, în cadrul analizei/caracterizării/comentării unei creații muzicale.

Aplicare:

- Analizarea textelor muzicale/partituri din punct de vedere al problematicii muzicologice;
- Aplicarea cunoștințelor însușite în cadrul Unităților de curs la alte discipline muzicale teoretice și practice;
- Operarea cu termeni și concepte specifice domeniului muzical, în abordarea aspectelor teoretice și muzicologice;
- Utilizarea noțiunilor fundamentale de: mod, tonalitate, funcționalitate a treptelor în solfegierea/intonarea/armonizarea melodiilor.

Integrare:

- Integrarea cunoștințelor muzicologice generale în procesul formării profesionale ca specialist în Educația muzicală;
- Perceperea și solfegierea/intonarea/armonizarea elementelor de bază ale limbajului muzical integrate în: trepte; intervale (*simple și compuse*); game; acorduri (*simple/compuse, cu răsturnări și rezolvări*); succesiuni de acorduri, septacorduri;
- Valorificarea creativă a elementelor de limbaj muzical pentru comentarea/solfegierea/armonizarea creațiilor muzicale din manualele de Educație muzicală.
- Integrarea cunoștințelor muzicologice asimilate în procesul formării profesionale ca specialist în Educația muzicală.

VI. Competențe specifice și unitățile de conținut ale disciplinelor din modul

A. Unitatea de Curs Introducere în Muzicologie

<i>Competențe specifice disciplinei academice</i>	<i>N</i>	<i>Structură și unități de conținut</i>	<i>Tehnologii</i>
Cunoașterea noțiunilor specifice obiectului de studiu al muzicologiei	1	Obiectul de studiu al Muzicologiei. Problemele și obiectivele generale ale domeniului	prelegeri cu prezentări electronice

			interactive și înregistrări audio și video
Înțelegerea și comentarea noțiunilor din Statutul Muzicologiei	2	Statutul Muzicologiei Muzicologia ca teoria/știința muzicii. Obiectul de studiu al Muzicologiei Părțile componente ale Muzicologiei (clasificarea problemelor fundamentale). Ramurile Muzicologiei. Muzicologia Istorică și Muzicologia Sistematică (sau Teoretică). Teoria elementară a muzicii. Teoria superioară a muzicii. Sistemul de discipline muzicologice.	activități de învățare în grup, discuții, învățare mixtă, lucrări practice
Valorificarea noțiunilor în comentarea traseului istoric al muzicologiei	3	Constituirea științei despre muzică Traseu istoric. Știința despre muzică în Antichitate, în Evul Mediu, în Epoca Renașterii, în perioada clasică, în contemporaneitate.	prelegeri cu prezentări electronice interactive
Cunoașterea noțiunilor specifice obiectului de studiu al muzicologiei	4	DIMENSIUNILE MUZICII ȘI CORESPONDENȚELE LOR MUZICOLOGICE Dimensiunea general-teoretică a muzicii	prelegeri cu prezentări electronice interactive
Aplicarea noțiunilor specifice Teoriei sunetului muzical	5	Teoria sunetului muzical Sunetul ca materie (element prim) a (al) muzicii. Vibrația și caracteristicile ei. Știința muzicii ca știință a vibrației. Sunetul muzical ca fenomen fizic, fiziologic-psihologic și muzical propriu-zis. Structura sunetului muzical. Proprietățile sunetului muzical ca elemente genetice ale limbajului muzical/ale muzicii (geneza elementelor limbajului muzical).	prelegeri cu prezentări electronice interactive
Înțelegerea și comentarea noțiunilor din sistemul vertical a	6	Dimensiunea verticală a muzicii Înălțimea sunetului muzical. Înălțimea ca factor	activități de învățare în

muzicii		definitiv al expresiei (artei muzicale). Sunet și ton. Sunetul muzical ca ton. Tonul – element specific al muzicii. Intervalul. Intonația (în sens vertical – ca exactitate a reproducerii tonului). Melosul. Melodia. Modul. Acordul. Armonia. Noțiunile de consonanță și disonanță.	grup, discuții, învățare mixtă, lucrări practice
Valorificarea noțiunilor în comentarea traseului orizontal a muzicii	7	Dimensiunea orizontală a muzicii Durata sunetului muzical. Măsura. Metrul. Ritmul. Tempoul. Pauza ca element tehnic-construcțiv și ca factor de expresie.	activități de învățare în grup, discuții, învățare mixtă, lucrări practice
Cunoașterea noțiunilor specifice obiectului de studiu al muzicologiei	8	Dimensiunea “statică” a muzicii Noțiunea de sistem sonor. Scara muzicală. Gama. Tonalitatea	prelegeri cu prezentări audio
Cunoașterea noțiunilor specifice obiectului de studiu al unității de conținut Dimensiunea textuală a muzicii	9	Dimensiunea textuală a muzicii Muzica la nivel de text. Notația muzicală. Scriitura. Partitura. Elementele partiturii.	prelegeri cu prezentări audio
Înțelegerea și comentarea noțiunilor specifice dimensiunii structurale a muzicii	10	Dimensiunea structurală a muzicii Sintaxa muzicală. Elementele sintaxei muzicale: submotivul, motivul, propoziția, fraza, perioada. Elementele de “punctuație” în muzică. Cezura. Tipurile de cezuri.	activități interactive bazate pe audiții comentate
Valorificarea noțiunilor în comentarea traseului istoric al temei Dimensiunea arhitectonică a muzicii	11	Dimensiunea arhitectonică a muzicii Specificul dialecticii formei și conținutului în muzică. Compoziția-opus. Forma muzicală ca schemă/structură. Tipologia formelor muzicale.	activități interactive bazate pe audiții comentate
Cunoașterea noțiunilor specifice obiectului de studiu al temei dimensiunea sonoră a muzicii	12	Dimensiunea sonoră a muzicii Muzica – limbaj sonor. Muzica sub formă sonoră – muzica în sine. Muzica – hermeneutică sonoră.	activități interactive bazate pe audiții

			comentate
Aplicarea noțiunilor specifice unității de conținut Dimensiunea dinamică a muzicii	1 3	Dimensiunea dinamică a muzicii	activități interactive bazate pe audiții comentate
Înțelegerea și comentarea noțiunilor din dimensiunea funcțională a muzicii	1 4	Dimensiunea funcțională a muzicii Noțiunea de funcție în muzică. Diversitatea tipurilor de funcționalitate în muzică. Funcția modală. Funcția armonică. Funcția compozițională. Funcția comunicativă. Alte funcții.	activități interactive bazate pe audiții comentate
Valorificarea noțiunilor în comentarea dimensiunii spațiale a muzicii	1 5	Dimensiunea spațială a muzicii Muzica și spațiul. Intensitatea (forța) sunetului muzical. Acustica muzicală. Dinamica exterioară a lucrării muzicale. Timbrul sunetului muzical.	activități interactive bazate pe audiții comentate
Aplicarea noțiunilor specifice dimensiunii intonaționale a muzicii	1 6	Dimensiunea intonațională a muzicii Noțiunea de intonație în muzică. Două sensuri ale noțiunii de intonație în muzică. Intonația “pe verticală” și intonația “pe orizontală”. Intonația ca rostire / enunț. Intonația ca sens. Muzica – artă intonațională. Caracterul universal al intonației în muzică. Intonaționalitatea – caracteristică și esență a tuturor elementelor limbajului muzical. Intonația în sens îngust (= melodia). Intonația în sens larg (=caracteristică a tuturor elementelor muzicii, de la ton la formă). Elementele limbajului muzical ca mijloace de expresie artistică. Noțiunea de intonare. Noțiunea de frazare. Frazarea ca intonare/pronunțare/rostire a muzicii.	activități interactive bazate pe audiții comentate

Reflectarea și comentarea noțiunilor specifice temei dimensiunea semantică a muzicii	1 7	Dimensiunea semantică a muzicii Muzica și conținutul ei. Noțiunea de imagine muzicală. Caracteristicile imaginii muzicale. Genurile muzicale ca tipuri semantice. Genurile primare: cântecul, dansul, marșul. Alte genuri muzicale ca tipologii semantice: barcarola, nocturna, balada etc. Noțiunea de “nucleu semantic” al lucrării muzicale. Caracterul procesual al imaginii muzicale. Noțiunea de dezvoltare în muzică. Dezvoltare textuală și dezvoltare semantică. Imaginea (lucrarea) muzicală ca fenomen dramaturgic. Dramaturgia muzicală. Noțiunea de simfonism. Simfonismul ca dramaturgie pur muzicală și ca gândire artistică specifică. Noțiunea de “muzică pură”. Noțiunile de “muzică cu program” și “muzică fără program”.	activități interactive bazate pe audiții comentate
--	--------	---	--

B. Unitatea de curs Armonia I

Subgrupa A (studenți cu pregătire muzicală)

<i>Competențe specifice disciplinei academice</i>	<i>Nr. d/o</i>	<i>Structură și unități de conținut</i>	<i>Tehnologii</i>
Aplicarea cunoștințelor însușite în cadrul Unităților de curs la alte discipline muzicale teoretice și practice; Utilizarea noțiunilor fundamentale din partea I a cursului de Armonie – Diatonica	1	Recapitularea materialului studiat în partea I a cursului de Armonie – Diatonica.	Tehnici de armonizare a melodiilor la unitatea de conținut
Utilizarea noțiunilor fundamentale din tema Cromatica	2	<u>Cromatica</u> Dubla dominantă(contradominanta) în cadență. - DD7; - DDVII7;	Tehnici de armonizare a melodiilor la unitatea de conținut
Cunoașterea noțiunilor specifice	3	Dubla dominantă în interiorul construcției	Tehnici de

obiectului de studiu al armoniei Dubla dominantă în interiorul construcției muzicale		muzicale. - Procedee de aplicare a dublei dominante în interiorul construcției muzicale; - Dezaalterația;	armonizare a melodiilor la unitatea de conținut
Cunoașterea noțiunilor specifice obiectului de studiu Alterația dublei dominante.	4	Alterația dublei dominante. - Alterația simplă; - Alterația dublă;	Tehnici de armonizare a melodiilor la unitatea de conținut
Înțelegerea și comentarea procedeele de trecere într-o tonalitate în alta	5	Procedeele de trecere de la o tonalitate la alta. Noțiuni generale despre înrudirea tonalităților. Înrudirea diatonică(gradul I)	Tehnici de armonizare a melodiilor la unitatea de conținut
Valorificarea noțiunilor în comentarea în armonizare la tema Inflexiunea modulatorie	6	Inflexiunea modulatorie. Noțiuni generale	Tehnici de armonizare a melodiilor la unitatea de conținut
Cunoașterea noțiunilor specifice obiectului de studiu Inflexiuni în tonalitățile grupului de dominantă.	7	Inflexiuni în tonalitățile grupului de dominantă.	Tehnici de armonizare a melodiilor la unitatea de conținut
Cunoașterea noțiunilor specifice obiectului de studiu al Inflexiuni în tonalitățile grupului de subdominantă	8	Inflexiuni în tonalitățile grupului de subdominantă	Tehnici de armonizare a melodiilor la unitatea de conținut
Înțelegerea și comentarea noțiunilor din tema Secvențe cromatice.	9	Secvențe cromatice.	Tehnici de armonizare a melodiilor la unitatea de conținut

Subgrupa B (studenți fără pregătire muzicală)

Competențe specifice disciplinei academice	N	Structură și unități de conținut	Tehnologii
Cunoașterea și utilizarea noțiunilor specifice armoniei	1	Introducere în obiectul disciplinei. Calitățile sunetelor muzicale și elementele generate de ele. (melodia, metro-ritmul, dinamica, timbrul).	activități interactive bazate pe armonizarea melodiilor
Înțelegerea și comentarea noțiunilor din sistemul de discipline a muzicologiei	2	Sistemul tradițional de notație. Notația muzicală (elemente de reprezentare grafică a înălțimii sonore; a duratei sunetelor; intensității sonore; timbrului sonor).	Procedee interactive bazate pe armonizarea melodiilor din manualele școlare
Valorificarea noțiunilor în comentarea traseului istoric al intervalelor	3	Teoria intervalelor. Intervalele melodice și armonice, consonante și disonante. Mărimea cantitativă și calitativă a intervalelor. Noțiuni de ton și semiton.	Procedee interactive bazate pe armonizarea melodiilor din manualele școlare
Cunoașterea noțiunilor specifice obiectului de studiu al teoriei muzicii		Teoria intervalelor. Intervalele simple și compuse. Construirea intervalelor simple de la notă în ascendență și descendență.	Procedee interactive bazate pe armonizarea melodiilor din manualele școlare
Cunoașterea noțiunilor specifice teoriei acordurilor	4	Teoria acordurilor. Tehnologii de formare a acordurilor. Acorduri simple și compuse. Trison major, trison minor, trison mărit și micșorat.	Procedee interactive bazate pe armonizarea melodiilor din manualele școlare
Înțelegerea și comentarea noțiunilor din sistemul de discipline al Armoniei	5	Teoria acordurilor. Construirea trisonurilor (major, minor, micșorat și mărit) de la sunetul dat în ascendență și descendență. Construirea sextacordurilor și cvartsextacordurilor majore și minore de la sunetul dat.	Procedee interactive bazate pe armonizarea melodiilor din manualele școlare
Valorificarea noțiunilor în comentarea traseului istoric al modului	6	Modul. Funcționalitatea treptelor în mod. Modul major. Modul minor (armonic și melodic). Noțiuni de gamă și varietățile ei.	Lucrări practice de apreciere a modurilor și varietăților
Cunoașterea noțiunilor	7	Noțiuni de tonalitate. Cadrul tonalităților	Lucrări practice de

specifice cadranului tonalităților		Tonalitățile majore și minore (paralele, omonime, enarmonice).	apreciere a modurilor și varietăților
Cunoașterea noțiunilor specifice intervalelor	8	Intervalele în modul major și minor. Treptele stabile și nestabile. Rezolvarea intervalelor. Intervalele caracteristice a modului major armonic și minor armonic.	Lucrări practice de apreciere a modurilor și varietăților lor
Înțelegerea și utilizarea noțiunilor specifice acordurilor principale	9	Acordurile principale (T, S, D) și secundare a modului major și minor. Rezolvarea acordurilor în mod. Noțiuni de trison secundar.	Lucrări practice de apreciere a T, S, D și varietăților
Valorificarea intervalelor și acordurilor în armonizarea melodiilor	10	Construirea intervalelor și acordurilor pe treptele modului major și minor. Rezolvarea lor în mod.	Activități practice de construire și apreciere a intervalelor și acordurilor
Cunoașterea noțiunilor specifice obiectului de studiu al muzicologiei	11	Septacordurile principale ale modului. Septacordul de dominantă și răsturnările lui. Rezolvările în tonică. Construirea D7 în tonalitate. Septacordul treptei II și VII (DVII7, SII7) și răsturnările lor, rezolvarea în tonică.	Tehnologii de utilizare a septacordurilor principale
Reflectarea și comentarea noțiunilor specifice temei construirea septacordurilor	12	Trecerea unui septacord în altul. Construirea septacordurilor de la sunetul dat cu determinarea ulterioară a tonalității și rezolvarea în tonică. Trecerea unui septacord în altul.	Tehnologii de utilizare a septacordurilor principale
Utilizarea și comentarea noțiunilor specifice temei modurile populare diatonice	13	Modurile populare diatonice (ionic, lidic, mixolidic; eolic, doric, frigic). Heptatonice și pentatonice.	Tehnologii de utilizare a modurilor diatonice principale
Reflectarea și comentarea noțiunilor specifice temei Cromatismul	14	Cromatismul. Noțiuni generale despre modulație și înrudire a tonalităților. Ortografierea gamei cromatice majore și minore.	Procedee de ortografiere a gamei cromatice majore și minore

C) Unitatea de curs Solfegiu I

Subgrupa A, B

<i>Competențe specifice disciplinei academice</i>	<i>Nr. d/o</i>	<i>Structură și unități de conținut</i>	<i>Tehnologii</i>
Înțelegerea, comentarea și intonarea elementelor din tema Diatonismul	1	<i>Tema generală – Diatonismul.</i> a) Conținuturi: 1. Elemente de reprezentare grafică a înălțimii sunetului; 2. Elemente de reprezentare grafică a duratei sunetului; 3. Metrul. Măsurile simple și compuse. Ritmul și varietățile lui; 4. Intervalele simple. Intervalele consonante. Intervalele melodice și armonice; 5. Trisonurile principale ale modului major și minor(T, S, D); 6. Intonarea gamelor tonalităților majore și minore cu un semn de alterație la cheie; b) activități de învățare: - exerciții de intonare și exerciții ritmice - solfegiu individual și colectiv - dictarea muzicală(scris și oral) - analiză auditivă - elemente de improvizație	Tehnici de solfegiere, intonare, fredonare a melodiilor la unitatea de conținut
Valorificarea noțiunilor în solfegierea, intonarea, fredonarea melodiilor la o voce și la două voci		<i>Tema generală – Diatonismul. Solfegiere la o voce.</i> a) Conținuturi: 1. Treptele stabile și nestabile ale modului; 2. Intonarea gamelor tonalităților majore și minore cu 2 semne de alterație la cheie și a varietăților lor(natural, armonic, melodic); 3. Acordurile secundare. Rezolvarea lor; 5. Septacordul de dominantă cu răsturnări și rezolvări; 6. Modurile populare diatonice heptatonice (ionic, doric, frigic, lidic, mixolidic, eolic,	Tehnici de solfegiere, intonare, fredonare a melodiilor la unitatea de conținut

		hipofrigic); b) Activități de învățare: - exerciții de intonare și exerciții ritmice - solfegiu individual și colectiv - dictarea muzicală(scris și oral) - analiză auditivă - elemente de improvizație	
--	--	---	--

VII. Strategii didactice și de evaluare

A.Evaluarea la modulul **Teoria și Istoria muzicii I**, se efectuează în modul următor:

La Unitatea de curs **Întroducere în muzicologie (pondere 0,4)**

– *chestionar* din 22 de întrebări cu elaborarea a 15 bilete a câte 2 întrebări (prima teoretică și a doua practică). Cuantificarea notei - fiecare întrebare se notează cu notă, în centrul 1-10, apoi se realizează nota medie pe Unitate de curs.

Unitatea de curs **Solfegiu I (pondere 0,3)**

– *probă practică*, care se constituie din :

- Solfegii din culegerile la o voce semnate de L.Țurcanu, A. Rubet și la două voci de I.Sposobin ;
- Aprecieri auditivă ;
- Dicteu muzical.

Cuantificarea notei - *solfegierea, aprecierea auditivă și dicteul muzical* se notează cu notă, în centrul 1-10, apoi se realizează nota medie pe Unitate de curs.

Unitatea de curs **Armonia I (pondere 0,3)**

– *proba practică* care constă în armonizarea unei melodii și construirea/rezolvarea intervalelor, acordurilor, septacordurilor.

Cuantificarea notei - se realizează în baza baremului de notare. **Nota finală** se calculează după următoarea cuantificare : Întroducere în muzicologie - 0,4 din media finală, Solfegiu - 0,3 din media finală și Teoria muzicii/Armonia - 0,3 din media finală.

- A. Forme și tipuri de evaluare planificate (concret, se enumeră fiecare formă, se caracterizează pe scurt și se prezintă criteriile de evaluare la fiecare formă/tip de evaluare)

Activități de lucru individual

Nr. d/o	Unitatea de curs Introducere în muzicologie
1	Referat la tema “Dimensiunea analitică în caracterizarea unei creații muzicale”.
2	Referat la tema „Specificul domeniului muzical din perspectiva dimensiunii orizontale ale

	muzicii”.
3	Referat „Dimensiunea analitică a muzicii. Caracteristici generale”.
4	Referat la tema “Dimensiunea analitică în caracterizarea unei creații muzicale”.
	Unitatea de curs Solfegiu I
5	Solfegiere la o voce cu diferit grad de dificultate (corespunzător nivelului).
6	Solfegiere la două voci (pentru studenții cu pregătire muzicală).
7	Fredonarea temelor muzicale din manualul Educația muzicală, clasa I.
8	Fredonarea temelor muzicale din manualul Educația muzicală, clasa II.
9	Fredonarea temelor muzicale din manualul Educația muzicală, clasa III.
	Unitatea de curs Armonia I
8	Alcătuirea acompaniamentului armonic la melodia dată în baza logicii funcționale.
9	Alcătuirea vocii a doua la melodia dată în baza fundalului armonic.
10	Alegerea fundalului armonic în repertoriul muzical din manualele de Educație muzicală, clasa I, II, III.

VIII. Bibliografie

Unitatea de curs **Întroduce re în muzicologie**

1. Gagim I. *Știința și arta educației muzicale*. Chișinău, 2004. (subcapitolele „Arta, necesitatea și acțiune ei”; „Specificul muzicii ca gen de artă”).
2. Giuleanu V. *Tratat de Teoria muzicii*. București, 1985.
3. Bentoiu Pascal. *Gândirea muzicală*. București, 1985.
4. Bentoiu Pascal. *Imagine și sens*. București, 1973.
5. Dăncianu L. *Introducere în epistemologia muzicii. Organizările fenomenului muzical*. București. Ed. Muzicală, 2003.
6. Iorgulescu Adrian. *Timpul muzical. Materie și metaforă*. București, 1988.
7. Nemescu Octavian. *Capacitățile semantice ale muzicii*. București, 1983.
8. *Античная музыкальная эстетика* / Вст. Очерк и собрание текстов проф. А.Ф.Лосева. Москва, 1960.
9. Асафьев Б. *Музыкальная форма как процесс*. Ленинград, 1971.
10. Бершадская Т. *Лекции по гармонии*. Ленинград, 1985.
11. Бонфельд М. III. *Введение в музыкознание*. Москва, Владос, 2001.

Unitatea de curs Solfegiu I

1. Jurebiță M. „Teorie și solfegii”, manual pentru clasa VII-a a liceelor de muzică. București. „Editura didactică și pedagogică”, 1969

2. Mereuță V. „Teorie și solfegii”, manual pentru clasa VI-a a liceelor de muzică. București. „Editura didactică și pedagogică”, 1969
 3. Popovici V. Curs practic normativ de solfegiu-dictat, Partea I, Bălți. 1999
 4. Popovici V. Solfegiu-dictat, Curs practic, Partea II, Bălți. 2005
 5. Popovici V. Solfegiu. Exerciții de intonare și de ritm, Partea I, Diatonica, Bălți. 2011
 6. Popovici V. Solfegiu. Exerciții de intonare și de ritm, Partea I, Cromatica, Bălți. 2011
 7. Săndulescu M. „Teorie și solfegii”, manual pentru clasa VIII-a a liceelor de muzică. București. „Editura didactică și pedagogică”, 1969
 8. Șerfezi I. „Teorie și solfegii”, manual pentru clasa X-a a liceelor de muzică. București. „Editura didactică și pedagogică”, 1969
 9. Tucaliuc C. „Teorie și solfegii”, manual pentru clasa IX-a a liceelor de muzică. București. „Editura didactică și pedagogică”, 1969
 10. Țurcanu L. „Solfegiu”, Chișinău „Lumina” 1985
 11. Țurcanu L. „Solfegiu”, Chișinău „Lumina” 1987
 12. Țurcanu L. „Solfegiu”, Chișinău „Lumina” 1988
 13. Агажанов А. «Курс сольфеджио», вып. 2. Москва. «Музыка» 1973
 14. Агажанов А. «Курс сольфеджио», вып. 3. Москва. «Музыка» 1985
 15. Алексеев Б. «Гармоническое сольфеджио», Москва. «Музыка» 1975
 16. Давыдова Е. Методика преподавания сольфеджио, Москва. «Музыка» 1975
 17. Кириллов В. Попов В. «Сольфеджио», ч. 1. Москва. «Музыка» 1986
 18. Ладухин Н. «Одноголосное сольфеджио», Москва. «Музыка» 1988
 19. Ладухин Н. «1000 примеров музыкального диктанта», Москва. «Музыка» 1981
 20. Островский А. Методика теории музыки и сольфеджио, Ленинград. «Музыка» 1970
 21. Островский А., Соловьёв С., Шокин В. . «Сольфеджио», в. 2. Москва. «Советский композитор» 1973
 22. Рубец А. «Одноголосное сольфеджио», Москва. «Музыка» 1981
 23. Способин И. «Сольфеджио» двухголосие и трёхголосие, Москва. «Музыка» 1977

Unitatea de curs Armonia I

1. Rimski-Korsakov, N. Manual practic la Armonie, traducere de Iușceanu V., București: Ed. de Stat pentru literatură și artă, 1955
2. Zirra, A. Tratat de Armonie. Craiova: Scrisul românesc, 1928
3. Абызова, Е. Гармония, М: Музыка, 1996
4. Алексеев, Б. Задачи по гармонии, М: Музыка, 1976
5. Берков, В. Пособие по гармоническому анализу. М: Музыка, 1966
6. Дубовский, И., Евсеев, С., Способин, И., Соколов, В. Учебник гармонии, М: Музыка, 1987
7. Зелинский, В. Курс гармонии в задачах. М: Музыка, 198
8. Виноградов Г., Красовская Е. *Занимательная теория музыки*. Москва, 1991.
9. Кон Ю. Г. *Избранные статьи о музыкальном языке*. Санкт-Петербург, 1994.
10. Корыхалова Н.П. Интерпретация музыки. Москва,
11. Ливанова Т.Н. Из истории музыки и музыкознания за рубежом. Москва, 1981.
12. Мазель Л. *Вопросы анализа музыки*. Москва, 1978.
13. Медушевский В. Интонационная форма музыки, Москва, 1993.
14. Медушевский В. О закономерностях и средствах художественного воздействия музыки. Москва, 1976.

15. *Музыкальная энциклопедия*. Т. 1 – 6. Москва, 1973 – 1982.
16. Назайкинский Е. *Звуковой мир музыки*. Москва, 1988.
17. Назайкинский Е. *Логика музыкальной композиции*. Москва, 1982
18. Назайкинский Е. О музыкальном темпе. Москва, 1965.
19. Скребков С.С. Художественные принципы музыкальных стилей. Москва, 1973.
20. Тюлин Ю.Н. *Учение о гаомонии*. Москва, 1966.
21. Холопов Ю.Н. *Гармония. Теоретический курс*. Москва, 1988.
22. Холопова В.Н. *Музыкальный ритм*. Москва, 1980.
23. Холопова В.Н. *Фактура*. Москва, 1979.

Anexe

Probă de evaluare

la Unitatea de curs **Introducere în muzicologie**

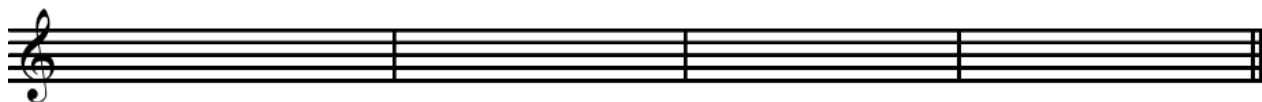
1. Obiectul de studiu al Muzicologiei. Problemele generale ale domeniului.
2. Muzicologia ca știință a sunetului muzical. Sunetul ca materie / element prim al muzicii. Structura sunetului muzical. Noțiunea de *sunete armonice*.
3. Noțiunile de *sunet* și *ton*: asemănări și deosebiri. Caracteristicile muzicologice și artistice ale tonului muzical. Proprietățile tonului muzical ca elemente genetice ale limbajului muzical.
4. Dimensiunea verticală a muzicii. Înălțimea sunetului muzical. Înălțimea sunetului ca factor definitoriu al tonului muzical și al expresiei / artei muzicale.
5. Noțiunile de *interval*, *motiv*, *melodie*, *mod*, *armonie* ca elemente artistice („vii”) ale muzicii.
6. Dimensiunea orizontală a muzicii. Durata sunetului – al doilea factor definitoriu al tonului muzical și al expresiei / artei muzicale.
7. Noțiunile de *măsură* (două sensuri), *metru*, *ritm*, *tempo*, *pauză*, *agorică* ca elemente artistice („vii”) ale muzicii.
8. Dimensiunea textuală a muzicii. Elemente de „punctuație” în muzică. Noțiunea de *cezură*. Tipurile de *cezură*.
9. Dimensiunea textuală a muzicii. Notația muzicală. Tipurile de notație muzicală.
10. Dimensiunea textuală a muzicii. Partitura muzicală. Elementele partiturii muzicale.
11. Dimensiunea structurală a muzicii. Sintaxa muzicală. Elementele sintaxei muzicale.
12. Dimensiunea arhitectonică a muzicii. Noțiunea de *formă muzicală*. Forma muzicală ca proces. Tipurile de formă muzicală și structura lor. Structura formei *Allegro de sonată*.
13. Dimensiunea dinamică a muzicii. Dinamica exterioară și dinamica interioară a creației muzicale.
14. Dimensiunea spațială a muzicii. Intensitatea sunetului muzical. Timbrul muzical ca factor al expresiei muzicale.

15. Dimensiunea intonațională a muzicii. Noțiunea de *intonaj muzicală*. Două sensuri ale noțiunii de intonație în muzică. Intonația „pe verticală” și intonația „pe orizontală”.
16. Intonația muzicală ca sens. Intonația muzicală ca „rostire” („pronunțare”) a muzicii. Noțiunea de *intonare*.
17. Dimensiunea interpretativă a muzicii. Interpretarea ca a doua „creare” a lucrării muzicale. Interpretarea muzicii ca intonare. Elementele intonării muzicii. Noțiunea de *articulație muzicală*.
18. Dimensiunea „narativă” (enunțiativă) a muzicii. Elementele limbajului muzical ca mijloace de expresie artistică. Lucrarea muzicală ca discurs. Elementele generale ale discursului muzical: *Introducerea, Intrada, Preludiul, Uvertura*.
19. Dimensiunea „narativă” (enunțiativă) a muzicii. Elementele generale ale discursului muzical: *Interludiul; Expunerea, Dezvoltarea, Culminația, Repriza, Coda; Cadența*.
20. Dimensiunea semantică a muzicii. Noțiunea de *imagine muzicală*. Caracteristicile imaginii muzicale. Caracterul polisemantic al imaginii muzicale. Genurile muzicale primare: cântecul, dansul, marșul.
21. Tipurile de imagine muzicală. Exemplificări.
22. Noțiunea de *nucleu semantic* al lucrării muzicale. Noțiunea de dezvoltare în muzică. Imaginea (lucrarea) muzicală ca fenomen dramaturgic. Noțiunea de *dramaturgie muzicală*. Noțiunea de *muzică pură*. Noțiunile de *muzică cu program* și *muzică fără program*.

Probă de evaluare

la Unitatea de curs **Armonia**

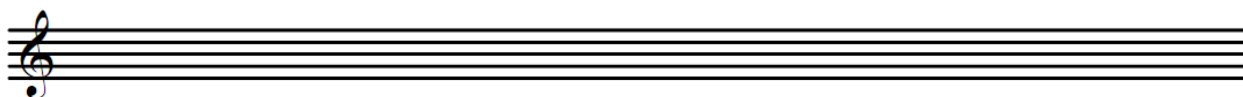
- a) De la nota „**do**” de construit intervalele: 2M, 2m, 3M, 3m, 6M, 6m și de rezolvat în tonalitățile majore corespunzătoare:

- b) De la nota „**sol**” de construit intervalele caracteristice și de rezolvat în tonalitățile minore corespunzătoare:

2. De la nota „**re**” de construit modul major natural și armonic:

3. De la nota „*mi*” de construit septacordul de D7 și răsturnările lui (D6/5, D4/3, D2), cu rezolvări în tonalitățile majore și minore posibile:

D7

D6/5

D4/3

D2

4. De determinat tonalitățile majore și minore în care poate fi găsit acordul „*re – fa – si^b*”, cu rezolvări în tonică:

5. a) De construit în tonalitatea **Sol-major** trisonul de subdominantă (S_{53}) și răsturnările lui (S_6 , S_{64}), cu rezolvări în tonalitățile majore și minore posibile:

Test intonațional

La Unitatea de curs **Solfegiu**

Exercițiul nr. 1

Acest exercițiu are drept scop formarea sensibilității de diferențiere a *tonului* și *semitonului*.

Tonul și semitonul:

a) Ton ascendent; semiton ascendent; ton descendent; semiton descendent

b) Ton ascendent; ton descendent; semiton ascendent; semiton descendent

c) Ton ascendent; semiton ascendent; semiton descendent; ton descendent

d) Ton ascendent – semiton descendent; ton ascendent – ton descendent;
semiton ascendent – ton descendent; semiton ascendent – semiton descendent

e) Ton ascendent - semiton descendent - ton ascendent - ton descendent -
semiton ascendent - ton descendent - semiton ascendent - semiton descendent

Exercițiul nr. 2

Acest exercițiu are drept scop dezvoltarea auzului melodic, consolidarea sensibilității de diferențiere a *tonului* și *semitonului*, precum și însușirea ulterioară a modurilor populare diatonice.

Tetracorduri diatonice: *ionic* – cu semitonul la vîrf; *doric* – cu semitonul la mijloc;

frigic – cu semitonul la bază; *lidic* – fără semitonuri

la Unitatea de curs *Armonia I*
Armonizați melodia la tema semestrului:

